Pracownia z ANALIZY NUMERYCZNEJ

Lista nr 2

Początek zapisów: **19 listopada 2018 r.**

Termin realizacji: **16 grudnia 2018 r.**

Punktacja (podana przy każdym zadaniu): ***8-12 punktów***

Każde z zadań może być wybrane najwyżej przez trzy osoby (trzy zespoły dwuosobowe — w wypadku zadań P2.8, P2.21) spośród wszystkich zapisanych na pracownię.

P2.1. 10 punktów Ważnym z punktu widzenia zastosowań jest zadanie obliczania wszystkich pierwiastków wielomianu $p_n \in \Pi_n$ o współczynnikach rzeczywistych, czyli takich liczb zespolonych $z_1, z_2, \ldots, z_n$ dla których zachodzi

$$p_n(z_i) = 0 \qquad (i = 1, 2, \ldots, n),$$

gdzie

$$p_n(z) := \sum_{k=0}^{n} a_k z^k \qquad (a_k \in \mathbb{R},\ k = 0, 1, \ldots, n;\ a_n \neq 0).$$

Przybliżone wartości pierwiastków $z_1, z_2, \ldots, z_n$ można wyznaczyć stosując np. *iteracyjną metodę Bairstowa*, której zwięzły opis został podany m.in. w [1, str. 107], [2, str. 112], [3, str. 384] i [4, str. 293]. Wykonując odpowiednie testy numeryczne, sprawdź pod względem dokładności, skuteczności i stabilności powyższą metodę.

Literatura:

[1] W. Cheney, D. Kincaid, *Analiza numeryczna*, WNT, 2006.

[2] M. Dryja, J. i M. Jankowscy, *Przegląd metod i algorytmów numerycznych*, cz. 2, WNT, 1988.

[3] A. Ralston, *Wstęp do analizy numerycznej*, PWN, 1971.

[4] J. Stoer, R. Bulirsch, *Wstęp do analizy numerycznej*, PWN, 1987.

P2.2. 12 punktów Rozważmy metodę iteracyjną Halleya,

$$x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k) - \dfrac{f''(x_k)}{2f'(x_k)} f(x_k)}, \tag{1}$$

oraz metodę iteracyjną quasi-Halleya,

$$x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k) - \dfrac{f'(x_k) - f'(x_{k-1})}{2(x_k - x_{k-1}) f'(x_k)} f(x_k)}. \tag{2}$$

Obie metody służą do rozwiązywania równań nieliniowych.

a) Pokaż w jaki sposób wykorzystać metodę Newtona do wyprowadzenia wzoru (1).

b) Jaki jest rząd zbieżności metody Halleya?

c) Pokaż w jaki sposób wykorzystać wzór (1) do wyprowadzenia wzoru (2).

d) Jaki jest rząd zbieżności metody quasi-Halleya?

Wybierz kilka przykładów i porównaj obie metody w praktyce.

Literatura:

[1] A. Ben-Israel, *Newton's Method with Modified Functions*, Contemporary Mathematics 204 (1997), 39–50.

P2.3. 8 punktów Rozważmy następującą modyfikację metody siecznych. Aby przybliżyć $f'(x_n)$ we wzorze związanym z metodą Newtona,

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)},$$

wykorzystujemy interpolację kwadratową w węzłach x_n, x_{n-1}, x_{n-2}. Pokaż, że w rezultacie otrzymujemy

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{\omega},$$

gdzie $\omega = f[x_n, x_{n-1}] + (x_n - x_{n-1}) f[x_n, x_{n-1}, x_{n-2}]$. Wykorzystując kilka wybranych przykładów, porównaj to podejście z metodami Newtona i siecznych.

P2.4. $\boxed{\text{10 punktów}}$ Niech p_n oznacza wielomian drugiego stopnia interpolujący

$$(x_{n-2}, f(x_{n-2})),\ (x_{n-1}, f(x_{n-1})),\ (x_n, f(x_n)).$$

Następnie, zdefiniujmy x_{n+1} jako miejsce zerowe wielomianu p_n, które jest najbliższe x_n. Wykorzystaj powyższy pomysł do wyprowadzenia metody iteracyjnej Müllera rozwiązującej równania nieliniowe postaci $f(x) = 0$. Jaka jest interpretacja graficzna tej metody? Przetestuj uzyskaną metodę dla kilku wybranych nieliniowych funkcji f i porównaj ją z innymi znanymi metodami.

P2.5. $\boxed{\text{11 punktów}}$ Na podstawie zadanego ciągu par,

$$(x_i, y_i) \qquad (i = 0, 1, \ldots, n),$$

oraz danej wartości c, znajdź punkt x, dla którego $y(x) = c$. Najprostsze podejście do tego problemu polega na interpolacji punktów (y_i, x_i). Ten sposób jest dobry tylko, gdy $x(y)$ można dobrze przybliżyć wielomianem. Załóżmy, że funkcję $y(x)$ można dobrze przybliżyć wielomianem, natomiast $x(y)$ już nie. Wykorzystując postać Newtona wielomianu interpolującego funkcję $y(x)$,

$$y_0 + y[x_0, x_1](x - x_0) + \sum_{i=2}^{n} y[x_0, x_1, \ldots, x_i] p_i(x) = c,$$

gdzie $p_i(x) = \prod_{j=0}^{i-1}(x - x_j)$, wyprowadź metodę iteracyjną służącą do wyznaczania wartości x. Zaproponuj kilka przykładów, aby przetestować metodę.

Literatura:

[1] G. Dahlquist, Å. Björck, *Numerical Methods in Scientific Computing*, Volume 1, SIAM, 2008.

P2.6. $\boxed{\text{10 punktów}}$ Niech dane będę wartości funkcji dwóch zmiennych,

$$f_{ij} := f(x_i, y_j) \qquad (i = 1, 2, \ldots, n;\ j = 1, 2, \ldots, m),$$

gdzie x_i oraz y_j są dane. Interpolacja funkcji dwóch zmiennych polega na znalezieniu wielomianu

$$p(x, y) = \sum_{i=0}^{n-1} \sum_{j=0}^{m-1} c_{ij} x^i y^j,$$

który spełnia warunki

$$p(x_i, y_j) = f_{ij} \qquad (i = 1, 2, \ldots, n;\ j = 1, 2, \ldots, m).$$

Zaproponuj algorytm rozwiązujący to zadanie. Przetestuj uzyskaną metodę dla kilku wybranych funkcji f.

Literatura:

[1] G. Dahlquist, Å. Björck, *Numerical Methods in Scientific Computing*, Volume 1, SIAM, 2008.

P2.7. $\boxed{\text{10 punktów}}$ Zrealizować algorytmy obliczania wartości wielomianu podanego za pomocą wzoru interpolacyjnego Lagrange'a oraz zamiany postaci Lagrange'a na postać Newtona. Porównać dokładności wyników uzyskanych za pomocą obu wzorów m. in. dla funkcji $f_1(x) = (1 + 25x^2)^{-1}$ i $f_2(x) = \operatorname{arctg} x$.
Literatura: W. Werner, Mathematics of Computation 43 (1984), 205–217; Kopię artykułu można otrzymać od prowadzących pracownię.

P2.8. $\boxed{\text{Zadanie dla dwuosobowego zespołu. 12 punktów}}$ Niech p_N będzie wielomianem stopnia $N > 1$ interpolującym daną funkcję f w węzłach $t_s = \cos\dfrac{\pi s}{N}$ $(s = 0, 1, , \ldots, N)$. Wielomian p_N można podać wzorem

$$p_N \ \equiv \ \sum_{k=0}^{N}{}'' b_k^N T_k \stackrel{\text{def}}{=} \frac{b_0^N}{2} T_0 \ + \ \sum_{k=1}^{N-1} b_k^N T_k \ + \ \frac{b_N^N}{2} T_N,$$

gdzie T_k jest k-tym wielomianem Czebyszewa, a

$$b_k^N \ = \frac{2}{N} \sum_{s=0}^{N}{}'' f(\cos\frac{\pi s}{N}) \cos\frac{\pi k s}{N} \qquad (k = 0, 1, \ldots, N).$$

Używając algorytmu Clenshawa można obliczyć b_k^N $(k = 0, 1, \ldots, N)$ kosztem $O(N^2)$ działań. Wielkości te można jednak wyznaczyć szybciej. Mianowicie, dowodzi się, że

$$b_k^N = \frac{1}{N} \sum_{s=0}^{2N-1} f(\cos\frac{2\pi s}{2N}) \exp(\frac{2\pi i k s}{2N}) \qquad (k = 0, 1, \ldots, N).$$

Zakładając, że $N = 2^m$ $(m > 1)$ i wykorzystując powyższy wzór, współczynniki b_k^N dla $k = 0, 1, \ldots, N$ można obliczyć w czasie $O(N \log N)$, za pomocą tzw. *szybkiej transformacji Fouriera*. Patrz np. [1], [2] i [3]. Dla kilku odpowiednio dobranych funkcji f, m. in. e^x, $\sin(e^{2x})$, $\sqrt{1-x^2}$, $\cos(|4x|)$ oraz funkcji Rungego, porównać różne algorytmy wyznaczania wielomianu interpolacyjnego p_N dla $N = 2^m$ $(m = 2, 3, \ldots, 30)$, zarówno pod względem dokładności jak i stabilności oraz efektywności. Przez dokładność rozumiemy wartość błędu

$$\max_{-1\leqslant x\leqslant 1} |f(x) - p_N(x)|,$$

a przez stabilność to, czy błąd ten maleje wraz ze wzrostem m (teoretycznie, jeśli funkcja f jest ciągła i ma wahanie ograniczone, to ciąg wielomianów p_N jest do niej zbieżny jednostajnie, gdy $N \to \infty$, na odcinku $[-1, 1]$).

Literatura

[1] G. Dahlquist, Å. Björck, *Numerical Methods in Scientific Computing*, Volume 1, SIAM, 2008.

[2] P. J. Davis, P. Rabinowitz, *Methods of Numerical Integration*, Second ed., Academic Press, New York, 1984.

[3] D. Kincaid, W. Cheney, *Analiza numeryczna*, WNT, 2006.

P2.9. $\boxed{\text{9 punktów}}$ Zrealizować algorytm obliczania wartości wielomianu $H_{2k+1} \in \Pi_{2k+1}$, spełniającego dla danych parami węzłów $x_0, x_1, \ldots, x_k$ i danych liczb $y_0, y_1, \ldots, y_k$, $y_0', y_1', \ldots, y_k'$ warunki

$$H_{2k+1}(x_i) = y_i, \qquad H_{2k+1}'(x_i) = y_i' \qquad (i = 0, 1, \ldots, k).$$

Rozważyć różne warianty wzoru dla wielomianu H_{2k+1}. Wykonać doświadczenia podobne do opisanych w pracy W. Werner, Mathematics of Computation 43 (1984), 205–217 (kopię artykułu można otrzymać od prowadzących pracownię).

P2.10. $\boxed{\text{8 punktów}}$ Skonstruować ***naturalną funkcję sklejaną III stopnia*** s, interpolującą daną funkcję f w $n+1$ parami różnych punktach przedziału $[a, b]$. Obliczyć błąd

$$E_N^{(n)} := \max_{x\in D_N} |f(x) - s(x)|,$$

gdzie D_N jest zbiorem N równoodległych punktów przedziału $[a, b]$. Wykonać obliczenia dla kilku par wartości n i N oraz dla funkcji (a) $f(x) = \sin x$, $0 \leqslant x \leqslant \pi$; (b) $f(x) = e^x$, $0 \leqslant x \leqslant 4$; (c) $f(x) = (x^2+1)^{-1}$, $x \in [-5, 5]$; (d) $f(x) = x/(x^2 + \frac{1}{4})$, $x \in [-\pi, \pi]$.

P2.11. $\boxed{\text{10 punktów}}$ Wartości funkcji f znane są jedynie w punktach $x_0 < x_1 < \cdots < x_n$ $(n \in \mathbb{N})$. Zaproponuj, jak wykorzystać naturalną funkcję sklejaną trzeciego stopnia do znalezienia przybliżonych wartości wszystkich rozwiązań równania $f(x) = c$ $(c \in \mathbb{R})$ leżących w przedziale (x_0, x_n). Wykonując odpowiednie testy numeryczne, zbadaj czy pomysł ten sprawdza się w praktyce.

P2.12. $\boxed{\text{10 punktów}}$ Dla danej liczby naturalnej n, danych węzłów $x_0, x_1, \ldots, x_n$ $(a = x_0 < x_1 < \ldots < x_n = b)$ i danej funkcji f istnieje dokładnie jedna funkcja $\tilde{s} \in C^2[a, b]$, zwana ***okresową funkcją sklejaną interpolacyjną III stopnia***, spełniająca następujące warunki:

1° w każdym z podprzedziałów $[x_{k-1}, x_k]$ $(k = 1, 2, \ldots, n)$ funkcja $\tilde{s}$ jest identyczna z pewnym wielomianem stopnia co najwyżej trzeciego;

2° $\tilde{s}(x_k) = f(x_k) \qquad (k = 0, 1, \ldots, n;\ f(x_n) = f(x_0))$;

3° $\tilde{s}^{(i)}(a+0) = \tilde{s}^{(i)}(b-0) \qquad (i = 0, 1, 2)$.

Dla danej zamkniętej krzywej parametrycznej $x = x(t)$, $y = y(t)$ $(a \leqslant t \leqslant b;\ x(a) = x(b),\ y(a) = y(b))$ skonstruować następującą ***zamkniętą krzywą sklejaną interpolacyjną***. Dla wybranych: $n \in \mathbb{N}$ oraz $a = t_0 < t_1 < \ldots < t_n = b$ obliczamy $x_i = x(t_i)$, $y_i = y(t_i)$ dla $i = 0, 1, \ldots, n$, a następnie konstruujemy okresowe funkcje sklejane interpolujące III stopnia $\tilde{s}_x(t)$, $\tilde{s}_y(t)$. Poszukiwana krzywa sklejana ma przedstawienie parametryczne $x = \tilde{s}_x(t)$, $y = \tilde{s}_y(t)$ $(a \leqslant t \leqslant b)$. Wykonać obliczenia m.in. dla okręgu, elipsy i następujących danych:

(3.7, 6.4)	(3.2, 6.7)	(2.7, 6.5)	(2.1, 6.4)	(1.7, 6.0)	(1.1, 5.9)	(0.7, 5.7)	(0.4, 5.7)
(0.4, 5.4)	(0.5, 5.0)	(0.3, 4.6)	(0.6, 4.3)	(0.6, 4.0)	(0.7, 3.7)	(0.6, 3.2)	(0.8, 2.9)
(0.8, 2.6)	(0.6, 2.4)	(0.8, 2.3)	(0.9, 2.4)	(1.1, 2.2)	(1.4, 2.1)	(1.8, 2.0)	(1.7, 1.8)
(1.9, 1.4)	(2.2, 1.5)	(2.1, 1.8)	(2.7, 1.6)	(2.6, 1.4)	(3.3, 1.3)	(3.5, 0.9)	(3.7, 0.6)
(3.9, 0.8)	(4.2, 0.7)	(4.3, 0.4)	(4.5, 0.5)	(4.7, 0.7)	(5.0, 0.6)	(5.5, 0.8)	(5.9, 0.6)
(6.2, 0.4)	(6.4, 0.3)	(6.3, 0.7)	(6.5, 1.2)	(6.8, 1.7)	(7.2, 2.0)	(7.1, 2.2)	(7.2, 2.4)
(6.8, 2.8)	(6.7, 3.2)	(6.8, 3.6)	(6.4, 3.9)	(6.2, 4.2)	(6.9, 4.5)	(6.8, 5.1)	(6.6, 5.6)
(6.5, 6.0)	(6.1, 6.2)	(5.5, 6.1)	(5.0, 6.2)	(4.6, 6.2)	(4.1, 6.3)	(3.7, 6.0)	(3.4, 6.1)
(3.2, 6.5)	(3.7, 6.4)						

Tabela 1. Tajemnicza krzywa, zawarta w kwadracie $[0, 7.5] \times [0, 7.5]$

P2.13. 10 punktów Na papierze milimetrowym narysować (jednym pociągnięciem!) kontur ulubionego zwierzątka. Wybrać n (np. 10 lub 20) punktów na otrzymanej linii i ponumerować je:

$$(x_1, y_1), (x_2, y_2), \ldots, (x_n, y_n). \tag{3}$$

Odtworzyć w przybliżeniu zadaną linię, stosując jeden lub oba z następujących pomysłów:

a) podzielić ciąg (3) na takie podciągi, żeby każdy z nich zawierał punkty leżące na wykresie pewnej funkcji; uzyskać przybliżoną postać linii wzorcowej łącząc wykresy przybliżeń tych funkcji;

b) potraktować linię jako krzywą parametryczną $[x(t), y(t)]$, gdzie t jest parametrem przebiegającym przedział $[1, n]$, tak więc $x_i = x(i)$, $y_i = y(i)$ dla $i = 1, 2, \ldots, n$; zrekonstruować funkcje $x(t)$, $y(t)$ stosując interpolację.

Rozważyć wariant zadania, w którym punkty (3) są podawane w pliku tekstowym. Sprawdzić działanie programu dla danych z tabeli z zadania **P2.12**.

P2.14. 10 punktów Dla danej liczby naturalnej n, danych węzłów $x_0, x_1, \ldots, x_n$ $(a = x_0 < x_1 < \ldots < x_n = b)$, danej liczby rzeczywistej τ i danej funkcji f istnieje dokładnie jedna taka funkcja S_τ, zwana ***hiperboliczną funkcją sklejaną interpolacyjną***, że 1° $S_\tau \in C^2[a, b]$, 2° $S_\tau(x_k) = f(x_k)$ $(k = 0, 1, \ldots, n)$; 3° w każdym z podprzedziałów (x_k, x_{k+1}) $(k = 0, 1, \ldots, n-1)$ funkcja S_τ spełnia warunek $S_\tau{}^{(4)}(x) - \tau^2 S''_\tau(x) = 0$; 4° $S_\tau{}''(a) = S_\tau{}''(b) = 0$. Można wykazać, że dla $x \in [x_k, x_{k+1}]$ $(0 \leqslant k \leqslant n-1)$ funkcja S_τ wyraża się wzorem

$$\begin{aligned} S_\tau(x) \quad = \quad & \{M_k \sinh[\tau(x_{k+1} - x)] + M_{k+1} \sinh[\tau(x - x_k)]\} / \sinh(\tau h_k) \\ & + [f(x_k) - M_k]\,(x_{k+1} - x)/h_k + [f(x_{k+1}) - M_{k+1}]\,(x - x_k)/h_k, \end{aligned}$$

gdzie $h_k := x_{k+1} - x_k$, a wartości $M_i := S_\tau{}''(x_i)/\tau^2$ $(i = 0, 1, \ldots, n)$ otrzymuje się jako rozwiązanie układu równań

$$\alpha_{i-1} M_{i-1} + (\beta_{i-1} + \beta_i) M_i + \alpha_i M_{i+1} = \gamma_i - \gamma_{i-1} \qquad (1 \leqslant i \leqslant n-1;\ M_0 = M_n = 0),$$

gdzie z kolei

$$\alpha_i := 1/h_i - \tau/\sinh(\tau h_i), \quad \beta_i := \tau \cosh(\tau h_i)/\sinh(\tau h_i) - 1/h_i, \quad \gamma_i := f[x_i, x_{i+1}].$$

Zrealizować powyższy algorytm i sprawdzić go dla wielu wartości parametru τ (im większe τ, tym krzywa $y = S_\tau$ jest mocniej naprężona; jeśli $\tau \approx 0$, krzywa ta przypomina wykres naturalnej funkcji sklejanej interpolującej). **Literatura**: D. Kincaid, W. Cheney, *Analiza numeryczna*, WNT, 2005, s. 333–335.

P2.15. 11 punktów Wielomian $I_n \in \Pi_n$ interpolujący funkcję f w węzłach

$$t_{n+1,k} = \cos \frac{2k+1}{2n+2}\pi \qquad (k = 0, 1, \ldots, n)$$

można zapisać w postaci

$$I_n(x) = \frac{2}{n+1} \sum_{i=0}^{n}{}' \left(\sum_{j=0}^{n} f(t_{n+1,j}) T_i(t_{n+1,j}) \right) T_i(x),$$

a wielomian J_n o własności $J_n(u_{n-1,k}) = f(u_{n-1,k})$ $(k = 0, 1, \ldots, n)$, gdzie $u_{n-1,k} = \cos(k\pi/n)$, $(k = 0, 1, \ldots, n)$, można zapisać wzorem

$$J_n(x) = \frac{2}{n} \sum_{j=0}^{n}{}'' \left(\sum_{k=0}^{n}{}'' f(u_{n-1,k}) T_k(u_{n-1,j}) \right) T_j(x).$$

Wielomian $K_n \in \Pi_n$ podany wzorem

$$K_n(x) = \frac{2}{n+1} \sum_{j=0}^{n}{}' \left(\sum_{k=0}^{n+1}{}'' f(u_{nk}) T_k(u_{nj}) \right) T_j(x)$$

jest n-tym wielomianem optymalnym w sensie aproksymacji jednostajnej dla funkcji f na zbiorze

$$\{u_{n0}, u_{n1}, \ldots, u_{n,n+1}\},$$

gdzie $u_{nk} = \cos(k\pi/(n+1))$ $(k = 0, 1, \ldots, n+1)$. Dla wybranych funkcji f i wartości n obliczyć (w przybliżeniu) błędy aproksymacji jednostajnej funkcji f za pomocą I_n, J_n i K_n, w przedziale $[-1, 1]$.
Uwaga. Symbol $\sum'$ oznacza sumę, której pierwszy składnik należy podzielić przez 2, a $\sum''$ – sumę, której pierwszy i ostatni składnik należy podzielić przez 2.

P2.16. $\boxed{\text{10 punktów}}$ Zrealizować efektywny algorytm obliczania wartości sumy

$$s_n(x) = \sum_{i=0}^{n}{}' c_k T_k(x),$$

gdzie T_k jest k-tym wielomianem Czebyszewa. Zaburzyć wartości współczynników według wzoru $\tilde{c_k} := c_k(1 + \epsilon_k)$, wybierając losowo liczby ϵ_k z małego przedziału $[-\delta,\, \delta]$. Porównać wartości wielomianu $s_n(x)$ dla dokładnych i dla zaburzonych współczynników. Wykonać obliczenia **między innymi** dla wielomianów I_n i J_n z zadania **P2.15**.

P2.17. $\boxed{\text{10 punktów}}$ Zrealizować algorytm konstrukcji takiego wielomianu w możliwie najniższego stopnia, który – dla danej liczby dodatniej ε – spełnia nierówność

$$\int_0^1 x[f(x) - w(x)]^2 \,\mathrm{d}x < \varepsilon.$$

Wykonać obliczenia kontrolne **między innymi** dla funkcji $f(x) = \sqrt{x}$.

P2.18. $\boxed{\text{12 punktów}}$ Niech dana będzie funkcja $f \in C[-1,1]$ mająca zera w punktach -1 i $+1$, tzn. $f(-1) = f(+1) = 0$. Zaproponuj i zrealizuj algorytm wyznaczania wielomianu $w_n^* \in \widetilde{\Pi}_n$ $(n \geqslant 2)$ spełniającego warunek

$$||f - w_n^*||_2 = \min_{w_n \in \widetilde{\Pi}_n} ||f - w_n||_2,$$

gdzie $\widetilde{\Pi}_n := \{w \in \Pi_n \,:\, w(-1) = w(+1) = 0\}$, a $||g||_2^2 := \displaystyle\int_{-1}^1 [g(x)]^2 \,\mathrm{d}x$. Przedstaw wnioski z eksperymentów numerycznych przeprowadzonych dla odpowiednio dobranych funkcji f.

P2.19. $\boxed{\text{9 punktów}}$ Zrealizować algorytm, który dla danej funkcji f ciągłej w przedziale $[a,\, b]$, liczby naturalnej n oraz układu $n+2$ punktów $D_n := \{x_0, x_1, \ldots, x_{n+1}\} \subset [a,\, b]$ wyznacza n-ty wielomian optymalny w_n^* w sensie aproksymacji jednostajnej dla funkcji f na zbiorze D_n. Wykonać obliczenia dla wybranych funkcji f i wartości n w wypadku, gdy

(i) $x_k = a + k\,\dfrac{b-a}{n+1}$; ***(ii)*** $x_k = \dfrac{a+b}{2} - \dfrac{b-a}{2}\cos\dfrac{k\pi}{n+1}$ $(k = 0, 1, \ldots, n+1)$.

Naszkicować wykres funkcji $e_n := f - w_n^*$ w przedziale $[a,\, b]$.

P2.20. $\boxed{\text{12 punktów}}$ Opracuj algorytm przekształcania postaci

$$f_N(x) := \sum_{n=0}^{N} A(n) p_n(x),$$

do innej postaci

$$f_N(x) := \sum_{n=0}^{N} A^*(n) q_n(x),$$

gdzie ciągi wielomianów $\{p_n\}$, $\{q_n\}$ spełniają następujące zależności rekurencyjne:

$$\begin{aligned} &p_{n+1}(x) + (a(n) + b(n)x)p_n(x) + c(n)p_{n-1}(x) = 0,\\ &p_{-1}(x) = 0, \quad p_0(x) = 1, \quad 0 \leqslant n \leqslant N-1,\\[1ex] &q_{n+1}(x) + (a^*(n) + b^*(n)x)q_n(x) + c^*(n)q_{n-1}(x) = 0,\\ &q_{-1}(x) = 0, \quad q_0(x) = 1, \quad 0 \leqslant n \leqslant N-1. \end{aligned}$$

Przetestuj algorytm na wybranych przykładach, m.in. zamień postać potęgową wielomianu na kombinację liniową wielomianów Czebyszewa.

Literatura

[1] J. Wimp, *Computation with Recurrence Relations*, Pitman Advanced Publishing Program, Boston, 1984.

P2.21. $\boxed{\text{Zadanie dla dwuosobowego zespołu. 12 punktów}}$ Niech $b_0, b_1, \ldots, b_n$ będzie bazą przestrzeni P_n z iloczynem skalarnym $\langle\cdot,\cdot\rangle : P_n \times P_n \longrightarrow \mathbb{R}$. Funkcje $d_0^{(n)}, d_1^{(n)}, \ldots, d_n^{(n)}$ stanowią bazę dualną przestrzeni P_n względem iloczynu skalarnego $\langle\cdot,\cdot\rangle$, jeżeli spełniają następujące warunki:

$$\begin{cases} \operatorname{span}\left\{d_0^{(n)}, d_1^{(n)}, \ldots, d_n^{(n)}\right\} = P_n, \\ \left\langle b_i, d_j^{(n)}\right\rangle = \delta_{ij} \qquad (0 \leqslant i, j \leqslant n), \end{cases} \tag{4}$$

gdzie δ_{ij} wynosi 1, jeżeli $i = j$ oraz 0 w przeciwnym wypadku. Dla danej bazy $b_0, b_1, \ldots, b_n$, należy opracować algorytm wyznaczania bazy dualnej $d_0^{(n)}, d_1^{(n)}, \ldots, d_n^{(n)}$, spełniającej warunki (4). Następnie, pokaż w jaki sposób wykorzystać własności baz dualnych do znalezienia elementu optymalnego p^* przestrzeni P_n, dla funkcji f, w sensie normy średniokwadratowej,

$$||f - p^*|| = \min_{p \in P_n} ||f - p||,$$

gdzie $|| \cdot || = \sqrt{\langle \cdot, \cdot \rangle}$. W sprawozdaniu należy podać przykłady zastosowania opracowanej metody.

Literatura:

[1] P. Woźny, Construction of dual bases, Journal of Computational and Applied Mathematics 245 (2013), 75–85.

[2] P. Woźny, Construction of dual B-spline functions, Journal of Computational and Applied Mathematics 260 (2014), 301–311.